LOT-C

Tweewekelijks beeld kwetsbare groepen
over week 20-21 van maandag 11-5 t/m zondag 24-5

BEELD KWETSBARE GROEPEN GEDURENDE CORONA-CRISIS OVER WEEK 20-21 (11-5 t/m 24-5)

KWANTITATIEVE INDICATOREN						
	bron	landelijke dekking	absoluut week 21	absoluut week 20	verandering weken 20-21 t.o.v. weken 18-19	verandering afgelopen 4 weken t.o.v. 4 weken in verleden
Groep 1: mensen in huiselijk geweld-situaties						
registraties huiselijk geweld	Nationale Politie/BHV	100%	1279	1187	+3,1%	-6,3% (-12 maanden)
zorgmeldingen bij Veilig Thuis door politie	Nationale Politie/BHV	100%	1206	1196	-5,7%	-7,5% (-12 maanden)
opgelegde tijdelijk huisverboden	gemeenten	±70%	49	50	0%	+1,5% (-3 maanden)
Groep 2: mensen met bestaande psychische/sociale kwetsbaarheid en risico op ontregeling						
acute dwangopnames GGZ	gemeenten	99%	184	169	-1,7%	+4,7% (- 3 maanden)
meldingen onderzoek verplichte zorg (WVGGZ)	GGD-regio's	±70%	--	-	kleine stijging	kleine daling (-3 maanden)
contacten over suïcidaliteit	113	100%	1933	1788	-2,4%	+4,8% (-2 maanden)
registraties poging tot zelfdoding	Nationale Politie/BHV	100%	102	114	-13,9%	-0,6% (-12 maanden)
registraties zelfdoding	Nationale Politie/BHV	100%	33	24	+26,7%	+3,0% (-12 maanden)
registraties overlast persoon verward gedrag	Nationale Politie/BHV	100%	2323	2111	+3,4%	+17,7% (-12 maanden)
Groep 3: mensen met ernstige psychische/sociale kwetsbaarheid zonder zorg en/of zonder dak/thuis						
registraties overlast dakloos persoon	Nationale Politie/BHV	100%	590	532	-11,0%	+29,4% (-12 maanden)
meldingen zorg/overlast	GGD-regio's	±70%	-	-	kleine stijging	kleine daling (-3 maanden)

NB: voor de politiedata wordt gebruik gemaakt van de ongecorrigeerde absolute aantallen per week, waarmee de 2-wekelijkse ontwikkeling wordt berekend; de 4-wekenvergelijking is gebaseerd op gecorrigeerde data

DUIDING EN PROGNOSE OP BASIS VAN KWANTITATIEVE EN KWALITATIEVE INDICATOREN

1) *Mensen in huiselijk geweld-situaties*

- er is geen significante landelijke stijging van adviesvragen en meldingen in de 26 Veilig Thuis regio's
- over de laatste twee weken stijgt het aantal registraties van huiselijk geweld bij politie licht; het aantal zorgmeldingen bij Veilig Thuis door politie daalt iets; de aantallen lijken steeds wat dichter bij die van deze periode vorig jaar te komen
- het aantal opgelegde huisverboden is de afgelopen twee weken stabiel; het verschil met het aantal van de periode voor de corona-crisis lijkt kleiner te worden

2) *Mensen met bestaande psychische/sociale kwetsbaarheid en risico op ontregeling*

- het aantal acute dwangopnames (crisismaatregelen) daalde deze twee weken licht; het maandgemiddelde ligt nu dicht bij dat van voor de corona-crisis; de tijdelijke stijging in Brabant heeft definitief niet doorgezet

- na een aanvankelijke daling neemt in de afgelopen twee weken in veel GGD-regio's het aantal meldingen in het kader van verkennend onderzoek voor niet-acute verplichte zorg bij mogelijke psychische problematiek (WVGGZ) iets toe
- over de afgelopen twee weken daalde het aantal suïcidepogingen geregistreerd door de politie, over de gehele maand is het vergelijkbaar met dat een jaar geleden; het aantal suïcides geregistreerd door politie nam toe tot een niveau vergelijkbaar met vorig jaar deze periode, vertekening door een fors hoger aantal in week 21 speelt hierbij een rol
- het contact met 113 nam de laatste twee weken iets af
- het aantal registraties van verward gedrag door politie nam deze twee weken licht toe; gemiddeld blijft het aantal 15-20% hoger dan vorig jaar
- in bijna alle GGD-regio's wordt eindelijk een gestage uitbreiding van face-to-face contacten met mensen met ernstige psychische en sociale problematiek gemeld; ook vinden weer meer afstemmingsoverleggen tussen professionals plaats en verbetert de toeleiding naar reguliere zorg
- in welke mate dagbestedingscentra deze trend volgen is onduidelijk, de berichten zijn wisselend

3) *Mensen met ernstige psychische/sociale kwetsbaarheid zonder zorg en/of zonder dak/thuis*

- de door politie geregistreerde overlast door dak- en thuislozen nam iets af deze twee weken; over de afgelopen maand ligt het nog wel ca. 30% hoger dan vorig jaar
- zorgmeldingen van overlast bij GGD-en nemen licht toe en er lijkt een ontwikkeling richting de situatie van voor corona gaande; in veel regio's melden burgers in deze periode vaker dan voorheen en sommige zorgprofessionals juist minder vaak
- in een aantal GGD/Veiligheidsregio's is de laatste twee weken meer vraag naar opvang voor dak- en thuislozen, in enkele regio's minder, in de meeste is die hetzelfde gebleven
- er zijn nog steeds enkele regio's met krapte in de dak/thuislozenopvang, die er soms ook al was voor de corona-crisis

HANDELINGSPERSPECTIEVEN PUBLIEKE DIENSTEN

1) *Mensen in huiselijk geweld-situaties*

- UNICEF Nederland rapporteert deze week dat de rechten en belangen van Nederlandse kinderen nauwelijks mee zijn gewogen in het coronabeleid; o.a. de langdurige sluiting van middelbare scholen, de beperkte toegankelijkheid van jeugdzorg en het verlof/bezoekverbod in jeugdgevangenissen belemmeren de mentale gezondheid en ontwikkeling van kinderen
- UNICEF Nederland roept op om het belang en de rechten van kinderen tijdens en na de crisis centraler te stellen en kinderen/jeugdigen hierover mee te laten denken

2) *Mensen met bestaande psychische/sociale kwetsbaarheid en risico op ontregeling*

- 'mensen met een kwetsbare mentale gezondheid hebben tijdens de coronacrisis niet altijd de noodzakelijke zorg en begeleiding gekregen', signaleren planbureaus CBS, SCP en PBL deze week
- hervatting van face-to-face voor de meest kwetsbare burgers blijft prioriteit en is mogelijk binnen RIVM-richtlijnen (zie: www.veerkrachtanderhalf.nl)
- de voorspellingen over een groot beroep op de sociale en psychische zorg ná de corona-crisis/lockdown nemen toe; er zijn echter grote zorgen over capaciteit, betaalbaarheid en haalbaarheid ervan; de noodzaak tot het ontwikkelen van collectieve hulpvormen neemt toe
- vrijwilligers, zelfhulpgroepen en andere burgerinitiatieven kunnen collectief een alternatief zijn voor individuele, specialistische hulp; investering daarin is nu nodig

3) *Mensen met ernstige psychische/sociale kwetsbaarheid zonder zorg en/of zonder dak/thuis*

- veel gemeenten hebben de verruimde dak/thuislozenopvang in hotels verlengd; de verwachting is dat dit zeker nog enkele maanden nodig zal blijven

Tweewekelijks beeld kwetsbare groepen
over week 20-21 van maandag 11-5 t/m zondag 24-5

Verantwoording

- dit bericht verschijnt voorlopig iedere twee weken op vrijdag en wordt verspreid door het LOT-C naar de opdrachtgevers en andere relevante zorg- en veiligheidsinstellingen
- de actualiteit en correctheid van de inhoud valt onder verantwoordelijkheid van het LOT-C, voor zover zij en aanleverende netwerken in deze crisissituatie accurate informatie kan leveren
- de drie groepen kwetsbare burgers zijn breed omschreven waardoor enige overlap mogelijk is
- valide, betrouwbare en vergelijkbare cijfers over de groepen zijn nauwelijks beschikbaar, daarom is gebruik gemaakt van een aantal indirecte indicatoren met een (bijna) landelijke dekking, deels beschreven in de Basis-set Indicatoren Publieke Gezondheidszorg, onderdeel OGGZ
- de dataverzameling is gebaseerd op onderstaande bronnen, weging en duiding van deze informatie wordt voorgelegd aan experts op gebied van huiselijk geweld, psychische/sociale problematiek en OGGZ in samenspraak met sectie Gezondheid & Zorg van het LOT-C
- ook informatie uit bestaande en ad-hoc geraadpleegde panels van specifieke groepen (burgers/cliënten, zorgprofessionals, veiligheidsprofessionals) wordt betrokken

Groep 1

- kwalitatieve uitvraag door het Landelijk Netwerk Veilig Thuis in 26 regio's (tweewekelijks)
- landelijke data over politieregistraties van huiselijk geweld (wekelijks)
- gemeentelijke data (ca. 70% landelijke dekking) over tijdelijke huisverboden bij huiselijk geweld (wekelijks)

Groep 2

- gemeentelijke data (99% landelijke dekking) over acute gedwongen opnames vanwege psychische problematiek (wekelijks)
- kwalitatieve en kwantitatieve uitvraag zoals die wordt gedaan door Bauke Koekoek/kernteam OGGZ (GGD) in 25 GGD-regio's (tweewekelijks)
- het aantal contacten met de landelijke hulpinstantie bij suïcidaliteit (113) (wekelijks)
- landelijke data over politieregistraties van psychische/sociale probleemsituaties (wekelijks)

Groep 3

- landelijke data over politieregistraties van overlastsituaties met dak/thuislozen (wekelijks)
- kwalitatieve en kwantitatieve uitvraag zoals die wordt gedaan door Bauke Koekoek/kernteam OGGZ (GGD) in 25 GGD-regio's (tweewekelijks)

DISCLAIMER
De samenstelling van dit wekelijkse beeld gebeurt met de grootst mogelijke zorgvuldigheid, waarbij gedurende het proces van verzameling en duiding feedback wordt gevraagd aan experts. Vanwege het grote aandeel van reactieve bronnen (meer of minder acute meldingen – niet hetzelfde als personen!) is de kans aanwezig dat het aantal ernstige situaties wordt overschat, en het aantal minder ernstige situaties onderschat. De beschreven handelingsperspectieven zijn gebaseerd op de gesignaleerde problemen en goede ervaringen in het land, zonder dat deze gestructureerd geëvalueerd zijn

VERTROUWELIJKHEID
Dit weekbeeld wordt breed gedeeld door het LOT-C. De informatie erin is bedoeld voor u en uw organisatie, niet voor deling met derden of media. Als u toch data wil delen kunt u dit beredeneerd voorleggen aan de sectie Gezondheid en Zorg van het LOT-C ([redacted]@ifv.nl).

Het is denkbaar en wenselijk dat informatie in dit wekelijkse beeld wordt aangevuld en eventueel gecorrigeerd op basis van meer actuele of accurate bronnen – als u daaraan wilt bijdragen kan dat via het LOT-C ([redacted]@ifv.nl). Ook voor vragen kunt u daar terecht.